

Vyvěšeno dne: 31. 10. 2025

Svěšeno dne: 14. 11. 2025

Šárka Hovorková

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Vojtěcha Šimíčka, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila ve věci navrhovatele: **MUDr. Pavel Vašek, DiS.**, Třebízského 337, Kuřim, a účastníků řízení: **1) Státní volební komise**, náměstí Hrdinů 4, Praha 4, **2) Ing. Jana Bačíková, MBA**, **3) Mgr. Lenka Dražilová, MBA**, **4) Mgr. Irena Ferčíková Konečná, Ph.D.**, **5) prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.**, **6) Ing. Jana Filipovičová**, **7) Mgr. Josef Flek**, **8) Mgr. Petr Hladík**, **9) Mgr. Libor Hoppe**, **10) PhDr. Jiří Horák, Ph.D.**, **11) MUDr. Miloslav Janulík**, **12) Bc. Jakub Krainer**, **13) Ing. Jana Krutáková**, **14) Mgr. Petr Macinka**, **15) Mgr. Ing. Taťána Malá**, **16) Mgr. Pavel Outrata**, **17) Mgr. Patrik Pařil**, **18) Bc. Lucie Šafránková**, **19) JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.**, **20) doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.**, **21) David Štolpa**, **22) RNDr. Vendula Svobodová**, **23) MVDr. Ing. Václav Trojan, Ph.D.**, **24) prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR**, **25) Mgr. Ing. Lubomír Wenzl**, v řízení o podání navrhovatele ze dne 14. 10. 2025 označeném jako „návrh na rozhodnutí o neplatnosti voleb a neplatnosti hlasování“

t a k t o :

- I. Návrh na neplatnost volby kandidátů zvolených v Jihomoravském kraji **s e z a m í t á .**
- II. Ve zbytku **s e** návrh **o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel podal „návrh na rozhodnutí o neplatnosti voleb a neplatnosti hlasování“, kterým se domáhal toho, aby soud vyloučil z výsledků voleb všechny korespondenční hlasy a aby zrušil volby do Poslanecké sněmovny a nařídil vyhlášení nových voleb. Tvrdil, že:

- Generál Karel Řehka, náčelník generálního štábu Armády ČR, se zapojil do volební kampaně ve prospěch hnutí STAN. To jako zadavatel a zpracovatel umístilo jeho fotografie během volební kampaně na sociální síť Ing. Michaely Opltové, kandidátky v Plzeňském kraji. Obrazová (a k tomu doplněná textová) sdělení měla ovlivnit potenciální voliče. Zapojení generála Řehky do volební kampaně je významné i proto, že – podle informací místopředsedy poslaneckého výboru pro obranu – údajně během armádních akcí získával přístup k soukromým informacím občanů ČR, včetně informací o politických konkurentech hnutí STAN.
- Ministryně spravedlnosti během volební kampaně zkreslovala informace o činnosti ministerstva při vyšetřování tzv. bitcoinové kauzy. Rozumně lze přitom předpokládat, že uvedení pravdivých

informací by zásadně ovlivnilo výsledky voleb.

- Tzv. princip odstupňované rovnosti, uplatňovaný při posuzování přiměřeného zastoupení politických subjektů v médiích, uzavírá novým politickým subjektům možnost ovlivnit politické dění a zužuje voličům možnost výběru. Při uplatňování tohoto principu se přitom vychází z předvolebních průzkumů, které naprosto nemusejí odrážet realitu (jak se v těchto volbách ukázalo v případě hnutí Stačilo!). Volby jsou tak zásadně ovlivňovány agenturami, jejichž cílem je jen zisk.
- Možnost hlasovat korespondenčně porušuje ústavní princip tajného hlasování. Nijak totiž nelze doložit, že zasláné hlasy jsou svobodným projevem vůle hlasujících, ani to, že jsou vůbec projevem jejich vůle (od voliče lze odkoupit hlasovací lístky i obálky a volit místo něj). Současně není způsob, jak doložit a přezkoumat neporušenost řetězce úschovy hlasů na území cizích států.
- Způsob rozdělení poslaneckých mandátů porušuje ústavní princip poměrného zastoupení a rovnosti volebního práva. Motoristé potřebovali na jeden poslanecký mandát získat o téměř 20 % více hlasů než hnutí ANO. Hlasy voličů tedy mají rozdílnou váhu.

[2] Po výzvě soudu k odstranění vad doplnil navrhovatel svůj návrh tak, že za kandidáty, jejichž volbu napadá, označil všechny kandidáty zvolené v Jihomoravském kraji. Dále rozvinul některá svá tvrzení (zejména zpochybnil průběh voleb na Ukrajině) a formuloval několik výroků rozhodnutí, jejichž vydání se domáhá (zrušení „korespondenčních voleb“ do Poslanecké sněmovny v celé ČR a současně v Jihomoravském kraji; zrušení voleb do Poslanecké sněmovny v celé ČR a současně v Jihomoravském kraji; zrušení volby kandidátů označených v doplnění návrhu). Kriticky se vyjádřil také k samotné výzvě k odstranění vad návrhu.

[3] Státní volební komise reagovala na všechna návrhová tvrzení, u kterých to z povahy věci bylo účelné. Podle ní by soud měl návrh zamítnout.

[4] Soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání návrhu.

[5] Navrhovatel v doplnění svého návrhu tvrdí, že soud vyloučil jeho právo napadnout platnost voleb jako celku. Podle § 87 odst. 1 volebního zákona (č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky) platí, že *podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována*. V případě voleb do Poslanecké sněmovny tedy občané, případně kandidující strany, hnutí či koalice, mohou podat jen *návrh na neplatnost volby kandidáta* (zatímco v případě voleb do Senátu je – podle § 87 odst. 2 – možné navrhnout nejen *neplatnost volby kandidáta*, ale i *neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb*). Úprava v § 87 odst. 3 až 5, kde se uvádějí důvody jednotlivých typů návrhů, není samostatná, ale navazuje na odstavce 1 a 2, které stanoví, jaký typ návrhu je možné u jednotlivých voleb podat (usnesení NSS ze dne 26. 6. 2006, čj. Vol 5/2006-46, č. 944/2006 Sb. NSS).

[6] Soud tedy nijak nevyloučil navrhovatelovo právo napadnout platnost voleb jako celku (což navrhovatel tvrdí právě s oporou v § 87 odst. 3 a 4 volebního zákona). Takové právo mu totiž vůbec nepřiznává už samotný zákon. Soud pak ani při přezkumu voleb, jejichž řádný průběh je (jak uvádí navrhovatel) zásadní pro důvěru občanů ve stát, a tak i pro demokracii jako takovou, není povinen ani oprávněn posoudit všechna „smysluplná“ podání, ale jen takové návrhy, k nimž zákon jejich podatele opravňuje. Směřují-li snad navrhovatelovy argumenty (*vycházející z toho, že volební právo je všeobecné, a tak má každý občan právo zpochybnit volby jako celek; jiný přístup prý není demokratický*) k tomu, že samotný § 87 odst. 1 volebního zákona je v rozporu s Ústavou, soud tento názor nesdílí. Ani v minulosti na této úpravě, která efektivní přezkum výsledků voleb na území celého státu svěčuje především do rukou kandidujících stran a hnutí, neshledal nic neústavního (usnesení ze

pokračování

dne 4. 7. 2006, čj. Vol 51/2006-40). Na tom setrval i při přezkumu předcházejících voleb do Poslanecké sněmovny (usnesení ze dne 5. 11. 2021, čj. Vol 23/2021-21, body 20 a 21).

[7] Protože navrhovatel přesto dva z výroků formuloval tak, že se domáhá „zrušení“ voleb (v celé ČR a současně v Jihomoravském kraji), soud návrh ve vztahu k těmto výrokům odmítl. Stejně tak soud návrh odmítl ve vztahu k výrokům, kterými navrhovatel požaduje „zrušit“ korespondenční volby. Ani takové rozhodnutí (*kterým by soud v podstatě vyloučil všechny korespondenční hlasy z volebních výsledků, čehož se navrhovatel domáhal původně*) není v pravomoci soudu vydat.

[8] Jinak je návrh věcně projednatelný, neboť se navrhovatel domáhá i vyslovení neplatnosti kandidátů zvolených v Jihomoravském kraji, kde je zapsán do stálého seznamu voličů. Právě k tomu jej § 87 odst. 1 volebního zákona jako občana opravňuje.

[9] Návrhu ovšem nelze vyhovět. Z jeho obsahu je totiž zřejmé, že tvrzené důvody neplatnosti se netýkají průběhu voleb v Jihomoravském kraji, ale voleb jako takových, a to v celostátním měřítku. Z judikatury NSS přitom plyne, že takovými důvody se soud v řízení o návrhu občana na neplatnost volby kandidátů nemůže zabývat [už citované usnesení Vol 5/2006, na které NSS navázal jak při přezkumu předcházejících voleb do Poslanecké sněmovny (např. usnesení ze dne 3. 11. 2021, čj. Vol 105/2021-17 a čj. Vol 190/2021-16), tak při přezkumu voleb právě proběhlých (usnesení ze dne 22. 10. 2025, čj. Vol 6/2025-18, bod 16 a násl.)].

[10] V případě voleb do Poslanecké sněmovny je možné podat jen návrh na neplatnost volby kandidáta (či více kandidátů), jak už soud vysvětlil. Volební zákon přiznává právo podat návrh na neplatnost volby kandidáta každému občanovi zapsanému do stálého seznamu *ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen*, a každé straně, hnutí či koalici, jejíž kandidátní listina *ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována*. Občan proto může návrh podat jen ve vztahu ke kandidátům zvoleným ve volebním kraji, kde mohl vykonat svoje aktivní volební právo. Naopak strana (hnutí, koalice) je aktivně legitimována k podání návrhu vůči všem kandidátům zvoleným v krajích, kde také kandidovala, což může v konečném důsledku znamenat zpochybnění všech zvolených kandidátů v celé republice. U jednotlivého občana vystupuje do popředí ochrana jeho aktivního volebního práva. Z povahy věci je tak nezbytné, aby návrh směřoval proti konkrétním nezákonnostem souvisejícím s uplatněním právě jeho volebního práva. Logicky lze výsledek volby zpochybnit jen tam, kde je občan zapsán ve stálém seznamu anebo kde skutečně své právo uplatnil.

[11] Pokud se podstata tvrzených důvodů neplatnosti volby kandidátů dotýká voleb na celostátní úrovni, vzniká tu nepoměr mezi procesním prostředkem daným občanovi a mezi limity pro rozhodování soudu. Zákon totiž nepočítá s tím, že by v důsledku rozhodnutí soudu o neplatnosti volby všech poslanců zvolených ve volebním kraji bylo možno vypsát nové volby do Poslanecké sněmovny právě jen v tomto jednom volebním kraji. Jestliže proto občan požaduje rozhodnout o neplatnosti volby konkrétních kandidátů byť i jen v jednom kraji, ovšem z důvodů týkajících se voleb jako celku (např. způsobu vedení volební kampaně na celostátní úrovni), nemohla by jej při vyhovění návrhu uspokojit výměna těchto kandidátů za osoby jiné, kandidující za stejnou stranu, neboť důvod neplatnosti jejich volby by se vztahoval i na tyto náhradníky. Návrh na neplatnost volby kandidáta podaný občanem podle § 87 odst. 1 volebního zákona proto může být důvodný jen tehdy, pokud soud zjistí porušení volebního zákona, které hrubě ovlivnilo výsledek volby kandidáta, a zároveň se jedná o porušení řešitelné buď uvnitř krajské kandidátní listiny jedné strany, anebo i mezi stranami, jestliže to neovlivní mandáty v jiných krajích.

[12] Shrnutí: v případě důvodů tvrzených občanem a týkajících se voleb jako celku soud zásadně nemůže návrhu vyhovět, protože nemá procesní nástroj pro řešení této situace. Jen na

základě návrhu strany, hnutí nebo koalice, které kandidovaly ve všech volebních krajích, by soud mohl v konečném důsledku vyslovit neplatnost volby všech zvolených kandidátů v celé republice, a jen tehdy by se mohl zabývat i důvody majícími celostátní povahu.

[13] Navrhovatel je v této věci oprávněn k podání návrhu jako občan. Jím tvrzené důvody neplatnosti volby kandidátů v Jihomoravském kraji však směřují proti volbám jako celku. To platí jak pro údajné zapojení generála Řehky do volební kampaně STAN (*navíc – kdyby šlo o problém jediného konkrétního volebního kraje, byl by to spíše Plzeňský kraj, kde kandidovala Ing. Michaela Opltová, na jejíchž sociálních sítích se objevily fotografie s generálem Řehkou coby patrně jejím partnerem*), zkreslování informací při vyšetřování tzv. bitcoinové kauzy a ovlivňování voleb ze strany agentur provádějících předvolební průzkumy, tak pro namítanou neústavnost korespondenčního hlasování a způsobu přepočtu hlasů na mandáty. I kdyby byl skutečně porušen volební zákon, případně i kdyby volební zákon byl z tvrzených důvodů neústavní, tyto vady volebního procesu by nemohly být napraveny výrokem soudu o neplatnosti volby konkrétních kandidátů v Jihomoravském kraji, ale musely by se nutně promítnout do celostátního výsledku voleb.

[14] Krom toho by navrhovatel nemohl s těmito svými námitkami uspět ani věcně, už proto, že mají povahu spíše spekulativních tvrzení.

- Navrhovatel nevysvětluje, proč považuje fotografie generála Karla Řehky, umístěvané na sociální síti jeho partnerkou Michaelou Opltovou (současně kandidátkou za hnutí STAN) za kampaň ve prospěch hnutí STAN. Obecně nelze pouhý fakt, že kandidátka se dává vidět s osobou veřejně činnou, považovat za politickou kampaň. I kdyby to některé voliče ovlivnilo, může to působit jak ve prospěch STAN, tak i v jeho neprospěch.
- Není zřejmé, jak souvisí vyšetřování bitcoinové kauzy s postupy podle volebního zákona, resp. s jeho porušením. Aktuální politické kauzy jistě spoluutvářejí náhled voličů na jejich aktéry, a to i v době předvolební (usnesení NSS ze dne 3. 11. 2021, čj. Vol 64/2021-11), nejde však o nic nezákonného.
- To, že se v médiích více objevují strany významnější (zastupující větší část voličů), pokládá soud za logické. O jejich významnosti přitom nevypovídají jen předvolební průzkumy, ale i např. doba jejich existence či parlamentní zastoupení (usnesení NSS ze dne 4. 7. 2006, Vol 25/2006-130).
- I navrhovatelovy námitky proti korespondenčnímu hlasování a jeho údajné neústavnosti se nesou v obecné rovině. Soud proto jen podobně obecně podotýká, že sám není oprávněn rozhodnout o souladu zákona s ústavním pořádkem. To by mohl učinit jen Ústavní soud – buď z popudu navrhovatele, který by se tak bránil proti rozhodnutí NSS, nebo na základě návrhu samotného NSS. Ten by se však na Ústavní soud obracel jen tehdy, pokud by sám byl o neústavnosti zpochybněné právní úpravy přesvědčen, což není tento případ. Navrhovatelovy obecné námitky o neústavnosti korespondenčního hlasování nejsou přesvědčivé a NSS sám tuto úpravu na první pohled za neústavní nepovažuje.
- Podobné srovnání různého počtu hlasů, které ta či ona strana potřebovala v těchto volbách k zisku mandátu, neznamená, že byly narušeny principy poměrného zastoupení a rovnosti volby. To, že větší strany jsou při zisku mandátů mírně zvýhodněny, je obvyklým prvkem volebních systémů, které tím působí proti roztržštění politických sil ve voleném sboru (obecně k poměrnosti viz třeba usnesení NSS ze dne 27. 11. 2013, čj. Vol 142/2013-72, body 26 až 40). Volební systémy pak nelze hodnotit podle jejich výsledků, ale podle jejich východisek (usnesení NSS ze dne 5. 11. 2021, čj. Vol 202/2021-89). Ta navrhovatel nezpochybnil.

[15] Jedinou otázkou vztahující se přímo k Jihomoravskému kraji, k níž navrhovatel přinesl konkrétnější úvahy (a k níž se tak soud může podrobněji vyjádřit), je otázka průběhu voleb na Ukrajině. Jak totiž uvádí i sám navrhovatel: tam odevzdané hlasy byly započítány právě do Jihomoravského kraje (viz <https://mv.gov.cz/volby/clanek/rozdeleni-sveta-do-oblasti-pro-ucely-hlasovani-v-zahranici-a-vylosovane-volebni-kraje-pro-jednotlive-oblasti-pro-volby-do-poslanecke-snemovny-parlamentu-ceske-republiky-v-roce-2025.aspx>). V doplnění svého návrhu přitom navrhovatel poukazuje na to, že na samotné Ukrajině se volby nekonají kvůli probíhající ruské

pokračování

agresi. Podle navrhovatele platí, že tam buď nelze zajistit podmínky ani pro řádný průběh voleb do zastupitelského orgánu ČR, nebo to ČR na rozdíl od domovské země je schopna zajistit, anebo jsou standardy řádnosti voleb v ČR nižší než v zemi, která je ve válce a jejíž území je z velké části okupováno.

[16] Podle soudu je podstatný rozdíl mezi zajištěním řádného průběhu ukrajinských voleb, ve kterých by hlasovalo několik desítek milionů lidí na rozlehlém území (které je zčásti okupováno a v mnoha dalších částech právě probíhají boje), a voleb organizovaných Českou republikou, v nichž mohou její občané hlasovat i ze zahraničí (tedy i z území Ukrajiny). Na Ukrajině bylo do zvláštního seznamu zapsáno celkem 79 voličů. Většina z těch, kteří využili svého volebního práva, hlasovala osobně na Velvyslanectví ČR v Kyjevě nebo na Generálním konzulátu ČR ve Lvově. Byť jsou tato města nezřídka terčem ruských vzdušných útoků, obě se nacházejí na území, které je plně pod kontrolou Ukrajiny, daleko od fronty. Řádný průběh voleb tam nepochybně zajistit lze. (Státní volební komise k tomu doplnila, že v rozhodné době nebyl v těchto městech ani vyhlášen poplach, takže hlasování nebylo třeba přerušovat.) Korespondenčně pak hlasovalo pouhých šest občanů (viz *Územní přehledy o volební účasti* na www.volby.cz). V obvodu Kyjeva, do kterého patří i navrhovatelem zmiňovaná Doněcká oblast a Krym (nařízení vlády č. 100/2025 Sb., kterým se provádí čl. IX § 10 zákona č. 268/2024 Sb.), hlasovali korespondenčně čtyři občané. Těžko tak soud může dospět k závěru o hrubém ovlivnění výsledků voleb kandidátů v Jihomoravském kraji, nadto když navrhovatel jen spekuluje, zda hlasy pocházející z uvedených či obdobných oblastí mohly být svobodným projevem vůle voličů.

[17] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s.: ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 31. října 2025

L. S.

Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu